

ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми Документ 3792-IX,

поточна редакція — Прийняття від 06.06.2024 Набрання чинності, відбулась 06.10.2024

Вносить зміни у ЗУ Про освіту, Про охорону дитинства, Про оздоровлення та відпочинок дітей, Про культуру, Про фізичну культуру, Про освіту

ЩОДО НАСИЛЬСТВА

<u>Законі України</u> "Про охорону дитинства"			
	попередня	Закону України <u>№ 3792-IX від 06.06.2024</u>	В новій редакції
Стаття 1. Визначення термінів			
	жорстоке поводження з дитиною - будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини;	1) у <u>статті 1</u> : абзац п'ятий після слів "зокрема домашнього насильства" доповнити словами "насильства за ознакою статі, булінгу (цькування), мобінгу (цькування)";	жорстоке поводження з дитиною - будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, насильства за ознакою статі, булінгу (цькування), мобінгу (цькування) , а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини;
		після абзацу п'ятого доповнити трьома новими абзацами такого змісту: "булінг (цькування) - психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною	булінг (цькування) - психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною стосовно іншого учасника

	стосовно іншого учасника одного колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків; <i>(є розроблені програми для крисдника і постраждалих від домашнього насильства – щось таке чекає і по булінгу</i> відповідно до Закону України “Про запобігання та протидію домашньому насильству” в межах своїх повноважень) програма для дитини або іншої особи, яка вчинила булінг (цькування), - комплекс заходів, що формується на основі результатів оцінки ризиків та спрямований на зміну насильницької поведінки особи, яка вчинила булінг (цькування), формування у неї нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків; програма для дитини або іншої особи, яка постраждала від булінгу (цькування) або стала його свідком, - комплекс заходів, спрямованих на позбавлення емоційної залежності, невпевненості у собі та формування у особи, яка постраждала від булінгу (цькування) або стала його свідком, здатності відстоювати власну гідність, захищати свої права у приватних стосунках, у тому числі за допомогою уповноважених органів державної влади, органів місцевого самоврядування".	одного колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків; програма для дитини або іншої особи, яка вчинила булінг (цькування), - комплекс заходів, що формується на основі результатів оцінки ризиків та спрямований на зміну насильницької поведінки особи, яка вчинила булінг (цькування), формування у неї нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків; програма для дитини або іншої особи, яка постраждала від булінгу (цькування) або стала його свідком, - комплекс заходів, спрямованих на позбавлення емоційної залежності, невпевненості у собі та формування у особи, яка постраждала від булінгу (цькування) або стала його свідком, здатності відстоювати власну гідність, захищати свої права у приватних стосунках, у тому числі за допомогою уповноважених органів державної влади, органів місцевого самоврядування;
--	---	--

		після абзацу двадцять четвертого доповнити новим абзацом такого змісту: "колектив - група з двох або більше осіб, які об'єднані (організовані) відповідно до законодавства з метою здобуття освіти, тренування, творчості, оздоровлення, відпочинку, лікування тощо та не перебувають між собою у трудових відносинах"	колектив - група з двох або більше осіб, які об'єднані (організовані) відповідно до законодавства з метою здобуття освіти, тренування, творчості, оздоровлення, відпочинку, лікування тощо та не перебувають між собою у трудових відносинах;
Стаття 10. Право на захист від усіх форм насильства Кожній дитині гарантується право на свободу, особисту недоторканність та захист гідності. Дисципліна і порядок у сім'ї, навчальних та інших дитячих закладах мають забезпечуватися на принципах, що ґрунтуються на взаємоповазі, справедливості і виключають приниження честі та гідності дитини. Держава через органи опіки і піклування, служби у справах дітей, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, кол-центр з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей у порядку, встановленому законодавством, надає дитині та особам, які піклуються про неї, необхідну допомогу у запобіганні та виявленні випадків жорстокого поводження з дитиною, передачі інформації про ці випадки для розгляду до відповідних уповноважених законом органів для проведення розслідування і вжиття заходів щодо припинення насильства. Працівники закладів освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, які контактують з дітьми, повинні бути ознайомлені з інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, у тому числі домашнього насильства, експлуатації, найгірших форм дитячої праці або інших проявів жорстокого поводження з дитиною. Адміністрація підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та господарювання, до штатів яких входять особи, які в своїй роботі контактують з дітьми, зобов'язана проводити їх періодичне інформування про захист дітей від усіх форм насильства та експлуатації. Порядок організації, планування і проведення зазначеного інформування та його періодичність визначаються Кабінетом Міністрів України.			
	Держава здійснює захист дитини від: усіх форм домашнього насильства та інших проявів жорстокого поводження з дитиною, експлуатації, включаючи сексуальне насильство, у тому числі з боку батьків або осіб, які їх замінюють;	2) у статті 10 : в абзаці другому частини другої слова "осіб, які їх замінюють" замінити словами "інших законних представників дитини";	Держава здійснює захист дитини від: усіх форм домашнього насильства та інших проявів жорстокого поводження з дитиною, експлуатації, включаючи сексуальне насильство, у тому числі з боку батьків або інших законних представників дитини;
		частини шостої і сьому викласти в такій редакції: "Типова програма унеможливлення насильства	Типова програма унеможливлення насильства та

		та жорстокого поводження з дітьми та Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми затверджуються Кабінетом Міністрів України. Працівники закладів освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми, повинні бути ознайомлені з інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, у тому числі домашнього насильства, експлуатації, найгірших форм дитячої праці або інших проявів жорстокого поводження з дитиною";	жорстокого поводження з дітьми та Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми затверджуються Кабінетом Міністрів України. Працівники закладів освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми, повинні бути ознайомлені з інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, у тому числі домашнього насильства, експлуатації, найгірших форм дитячої праці або інших проявів жорстокого поводження з дитиною.
		частину восьму після слів "захист дітей від усіх форм" доповнити словами "та видів"	Адміністрація підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та господарювання, до штатів яких входять особи, які в своїй роботі контактують з дітьми, зобов'язана проводити їх періодичне інформування про захист дітей від усіх форм та видів насильства та експлуатації.
		3) розділ II доповнити статтею 10⁻¹ такого змісту: "Стаття 10⁻¹. Механізми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дитиною Керівники та працівники закладів (установ), молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, в яких у колективах перебувають діти,	Стаття 10⁻¹. Механізми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дитиною Керівники та працівники закладів (установ), молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, в яких у колективах перебувають діти, зобов'язані сформувати середовище, вільне від насильства та жорстокого поводження з дитиною. Керівник закладу (установи), молодіжного центру,

	зобов'язані сформувати середовище, вільне від насильства та жорстокого поводження з дитиною. Керівник закладу (установи), молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, в якому в колективах перебувають діти: затверджує положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі (установі), молодіжному центрі, дитячому та молодіжному громадському об'єднанні, іншому громадському об'єднанні, що є суб'єктом молодіжної роботи, з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затверджених Кабінетом Міністрів України, забезпечує його оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним працівників та здійснює контроль за його виконанням; розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною в закладі (установі), молодіжному центрі, дитячому та молодіжному громадському об'єднанні, іншому громадському об'єднанні, що є суб'єктом молодіжної роботи, протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ	дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, в якому в колективах перебувають діти: затверджує положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі (установі), молодіжному центрі, дитячому та молодіжному громадському об'єднанні, іншому громадському об'єднанні, що є суб'єктом молодіжної роботи, з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затверджених Кабінетом Міністрів України, забезпечує його оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним працівників та здійснює контроль за його виконанням; розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною в закладі (установі), молодіжному центрі, дитячому та молодіжному громадському об'єднанні, іншому громадському об'єднанні, що є суб'єктом молодіжної роботи, протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей; сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або
--	--	--

	органу Національної поліції України та службу у справах дітей; сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб. Працівники закладу (установи), молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, в якому в колективах перебувають діти, у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані: вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною; за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до органів Національної поліції України; повідомити керівника закладу (установи), молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, в якому в колективах перебувають діти, та принаймні одного з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитини, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження. Суб'єктами, відповідальними за виконання програм для дітей та інших осіб, які вчинили булінг (цькування), та програм для дітей та	жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб. Працівники закладу (установи), молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, в якому в колективах перебувають діти, у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані: вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною; за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до органів Національної поліції України; повідомити керівника закладу (установи), молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, в якому в колективах перебувають діти, та принаймні одного з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитини, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження. Суб'єктами, відповідальними за виконання програм для дітей та інших осіб, які вчинили булінг (цькування), та програм для дітей та інших осіб, які постраждали від булінгу (цькування) або стали його свідком, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. Суб'єкт, відповідальний за виконання програм, передбачених частиною четвертою цієї статті, організовує та забезпечує проходження таких програм особами, які вчинили булінг (цькування),
--	--	---

	інших осіб, які постраждали від булінгу (цькування) або стали його свідком, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. Суб'єкт, відповідальний за виконання програм, передбачених частиною четвертою цієї статті, організовує та забезпечує проходження таких програм особами, які вчинили булінг (цькування), а особами, які постраждали від булінгу (цькування) або стали його свідком, - за їхньою згодою. Формування та виконання програм, передбачених частиною четвертою цієї статті, для дітей здійснюються з урахуванням їхніх вікових та психологічних особливостей. Виконання програм, передбачених частиною четвертою цієї статті, забезпечують фахівці, які пройшли відповідне навчання. Типові програми для дітей та інших осіб, які вчинили булінг (цькування), для дітей та інших осіб, які постраждали від булінгу (цькування) або стали його свідком, розробляються і затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань сім'ї та дітей. У випадках, передбачених законодавством, особу, яка вчинила булінг (цькування), за рішенням суду може бути направлено для проходження відповідної програми строком від одного до трьох місяців. За відсутності судового рішення про направлення особи, яка вчинила булінг (цькування), для проходження відповідної програми така особа може пройти відповідну програму на добровільній основі, а діти віком до 16 років - за згодою батьків (інших законних представників дитини).	а особами, які постраждали від булінгу (цькування) або стали його свідком, - за їхньою згодою. Формування та виконання програм, передбачених частиною четвертою цієї статті, для дітей здійснюються з урахуванням їхніх вікових та психологічних особливостей. Виконання програм, передбачених частиною четвертою цієї статті, забезпечують фахівці, які пройшли відповідне навчання. Типові програми для дітей та інших осіб, які вчинили булінг (цькування), для дітей та інших осіб, які постраждали від булінгу (цькування) або стали його свідком, розробляються і затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань сім'ї та дітей. У випадках, передбачених законодавством, особу, яка вчинила булінг (цькування), за рішенням суду може бути направлено для проходження відповідної програми строком від одного до трьох місяців. За відсутності судового рішення про направлення особи, яка вчинила булінг (цькування), для проходження відповідної програми така особа може пройти відповідну програму на добровільній основі, а діти віком до 16 років - за згодою батьків (інших законних представників дитини).
--	---	---

		програми така особа може пройти відповідну програму на добровільній основі, а діти віком до 16 років - за згодою батьків (інших законних представників дитини)";	
	_____	4) статтю 12 доповнити частиною восьмою такого змісту: "Батьки або інші законні представники дитини мають право отримувати інформацію щодо порядку та умов проходження їхньою дитиною, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, стала свідком насильства або жорстокого поводження, відповідних програм для таких осіб".	Стаття 12. Права, обов'язки та відповідальність батьків за виховання та розвиток дитини Батьки або інші законні представники дитини мають право отримувати інформацію щодо порядку та умов проходження їхньою дитиною, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, стала свідком насильства або жорстокого поводження, відповідних програм для таких осіб.
<u>Законі України "Про освіту"</u>			
3 ⁻¹) булінг (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого. Типовими ознаками булінгу (цькування) є: систематичність (повторюваність) діяння;	1) пункт 3⁻¹ частини першої статті 1 виключити;		Стаття 1. Основні терміни та їх визначення _____

	наявність сторін - кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності); дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого; {Частину першу статті 1 доповнено пунктом 3 ⁻¹ згідно із Законом № 2657-VIII від 18.12.2018 }		
—	2) частину першу статті 6 після абзацу двадцять п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту: "унеможливлення насильства, жорстокого поводження з дитиною, її дискримінації за будь-якими ознаками, приниження її честі та гідності". У зв'язку з цим абзаци двадцять шостий - тридцять сьомий вважати відповідно абзацами двадцять сьомим - тридцять восьмим;	Стаття 6. Засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності 1. Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є: унеможливлення насильства, жорстокого поводження з дитиною, її дискримінації за будь-якими ознаками, приниження її честі та гідності;	
здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків,	3) абзац десятий частини другої статті 25 замінити трьома новими абзацами такого змісту: "розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) учасників освітнього процесу, інших осіб про невжиття заходів щодо запобігання і протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі освіти та	Стаття 25. Права і обов'язки засновника закладу освіти 1. Засновник закладу освіти або уповноважений ним орган (особа): розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) учасників освітнього процесу, інших осіб про невжиття заходів щодо запобігання і протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі освіти та приймає рішення за	

	законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг; сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу;	приймає рішення за результатами їх розгляду; у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною керівником закладу освіти - розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки жорстокого поводження з дитиною в закладі освіти протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак жорстокого поводження з дитиною невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей; вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження". У зв'язку з цим абзац одинадцятий вважати абзацом тринадцятим;	результатами їх розгляду; - у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною керівником закладу освіти - розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки жорстокого поводження з дитиною в закладі освіти протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак жорстокого поводження з дитиною невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей; - вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження;
	- забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі: - з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у	4) <u>абзаци десятий - чотирнадцятий</u> частини третьої статті 26 замінити трьома новими абзацами такого змісту: "затверджує положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі освіти з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затверджених Кабінетом Міністрів України, забезпечує його	Стаття 26. Керівник закладу освіти. 3. Керівник закладу освіти в межах наданих йому повноважень: затверджує положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі освіти з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затверджених Кабінетом Міністрів України, забезпечує його оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним працівників

системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; - розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування; - забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування); - повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;	оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним працівників закладу та здійснює контроль за його виконанням; розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною в закладі освіти протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей; сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб". У зв'язку з цим абзац п'ятнадцятий вважати абзацом тринадцятим;	закладу та здійснює контроль за його виконанням; - розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною в закладі освіти протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей; - сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;
план заходів, спрямованих на	5) у частині другій статті 30: абзац двадцять другий викласти в такій редакції:	Стаття 30. Прозорість та інформаційна відкритість закладу освіти 2. Заклади освіти, що мають ліцензію на

запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; • порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти; • порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування);	"положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поведженню з дітьми в закладі освіти"; абзаци двадцять третій і двадцять четвертий виключити;	проведення освітньої діяльності, зобов'язані забезпечувати на своїх веб-сайтах (у разі їх відсутності - на веб-сайтах своїх засновників) відкритий доступ до такої інформації та документів: • статут закладу освіти; • ліцензії на провадження освітньої діяльності; • сертифікати про акредитацію освітніх програм, сертифікат про інституційну акредитацію закладу вищої освіти; • структура та органи управління закладу освіти; • кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами; • освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою; • територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником (для закладів дошкільної та загальної середньої освіти); • ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти; • мова (мови) освітнього процесу; • наявність вакантних посад, порядок і умови проведення конкурсу на їх заміщення (у разі його проведення); • матеріально-технічне забезпечення закладу освіти (згідно з ліцензійними умовами); • напрями наукової та/або мистецької діяльності (для закладів вищої освіти); • наявність гуртожитків та вільних місць у них, розмір плати за проживання; • результати моніторингу якості освіти;
---	--	--

			• річний звіт про діяльність закладу освіти; • правила прийому до закладу освіти; • умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами; • розмір плати за навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації здобувачів освіти; • перелік додаткових освітніх та інших послуг, їх вартість, порядок надання та оплати; • правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти; • положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі освіти; інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства.
захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;	отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування);	6) у статті 53: у частині першій: в абзаці десятому слова "булінгу (цькування)" виключити; абзац одинадцятий викласти в такій редакції: "проходження відповідної програми для осіб, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження";	Стаття 53. Права та обов'язки здобувачів освіти 1 Здобувачі освіти мають право на: захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти; проходження відповідної програми для осіб, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження;

повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.	абзац шостий частини третьої викласти в такій редакції: "повідомляти керівництво закладу освіти про факти насильства або жорстокого поводження з дітьми, а також стосовно інших учасників освітнього процесу";	3. Здобувачі освіти зобов'язані: повідомляти керівництво закладу освіти про факти насильства або жорстокого поводження з дітьми, а також стосовно інших учасників освітнього процесу.
захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю. повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).	7) у статті 54: в абзаці двадцятому частини першої слова "у тому числі булінгу (цькування)" виключити; абзац чотирнадцятий частини другої замінити п'ятьма новими абзацами такого змісту: "у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною: вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною; за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до органів Національної поліції України; повідомити керівника закладу освіти та принаймні одного з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитини, яка	Стаття 54. Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу 1. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники мають право на: - захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю. 2. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники зобов'язані: у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною: • вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною; • за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до органів Національної поліції України; • повідомити керівника закладу освіти та принаймні одного з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або

		постраждала від насильства або жорстокого поводження; у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною керівником закладу освіти - невідкладно повідомити про це засновника закладу освіти та/або уповноважений ним орган (особу)";	жорстоке поводження, та дитини, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження; • у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною керівником закладу освіти - невідкладно повідомити про це засновника закладу освіти та/або уповноважений ним орган (особу).
отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, у тому числі щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності; подавати керівництву або засновнику закладу освіти заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу; вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу. сприяти керівництву закладу освіти у	8) у статті 55 : у частині другій: абзаци восьмий і дев'ятий викласти в такій редакції : "отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є), результати оцінювання якості освіти в закладі освіти та його освітньої діяльності; подавати керівнику закладу освіти (у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною керівником закладу освіти - засновнику закладу освіти та/або уповноваженому ним органу (особі) усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною, а також стосовно інших учасників освітнього процесу, вимагати невідкладного (протягом однієї доби з моменту надходження) реагування на такі випадки"; абзац десятий виключити; абзаци одинадцятий і дванадцятий частини третьої виключити.	Стаття 55. Права та обов'язки батьків здобувачів освіти 2. Батьки здобувачів освіти мають право: • отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є), результати оцінювання якості освіти в закладі освіти та його освітньої діяльності; • подавати керівнику закладу освіти (у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною керівником закладу освіти - засновнику закладу освіти та/або уповноваженому ним органу (особі) усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною, а також стосовно інших учасників освітнього процесу, вимагати невідкладного (протягом однієї доби з моменту надходження) реагування на такі випадки. 	

	проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування); виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.		
ЗУ "Про оздоровлення та відпочинок дітей"			
		1) частину першу статті 3 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту: "унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дитиною, її дискримінації за будь-якими ознаками, приниження її честі та гідності". У зв'язку з цим абзаци п'ятий - сьомий вважати відповідно абзацами шостим - восьмим; 2) у частині першій статті 29 слова "особи, які їх замінюють" замінити словами "інші законні представники дитини"; 3) частину першу статті 31 після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту: "подавати керівнику дитячого закладу оздоровлення та відпочинку усні або письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки	Стаття 3. Основні принципи та напрями державної політики у сфері оздоровлення та відпочинку дітей унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дитиною, її дискримінації за будь-якими ознаками, приниження її честі та гідності; Стаття 29. Учасники процесу оздоровлення та відпочинку дітей 1. До учасників процесу оздоровлення та відпочинку дітей належать: діти; їхні батьки або інші законні представники дитини; працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку дітей; представники підприємств, установ та організацій - власників (засновників) закладу; представники профспілок та інших об'єднань громадян. Стаття 31. Права та обов'язки батьків або інших законних представників Батьки або інші законні представники дітей мають право: подавати керівнику дитячого закладу оздоровлення та відпочинку усні або письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки

— — —		насильства або жорстокого поводження з дитиною та вимагати невідкладного (протягом однієї доби з моменту надходження) реагування на такі випадки". У зв'язку з цим абзац четвертий вважати абзацом п'ятим; 4) у статті 33: частину першу доповнити абзацом другим такого змісту: "Керівник та працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку зобов'язані сформулювати середовище, вільне від насильства та жорстокого поводження з дитиною"; доповнити частинами четвертою і п'ятою такого змісту: "4. Працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані: вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною; за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до органів Національної поліції України; повідомити керівника закладу оздоровлення та відпочинку та принаймні одного з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитини, яка постраждала від насильства або	насильства або жорстокого поводження з дитиною та вимагати невідкладного (протягом однієї доби з моменту надходження) реагування на такі випадки; Стаття 33. Права, обов'язки та відповідальність працівників дитячого закладу оздоровлення та відпочинку Керівник та працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку зобов'язані сформулювати середовище, вільне від насильства та жорстокого поводження з дитиною. 4. Працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані: вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною; за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до органів Національної поліції України; повідомити керівника закладу оздоровлення та відпочинку та принаймні одного з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитини, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження.
----------------------------	--	--	--

		жорстокого поводження. 5. Керівник дитячого закладу оздоровлення та відпочинку: затверджує положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у дитячому закладі оздоровлення та відпочинку з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затверджених Кабінетом Міністрів України, забезпечує його оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним працівників закладу та здійснює контроль за його виконанням; розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей; сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб".	5. Керівник дитячого закладу оздоровлення та відпочинку: затверджує положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у дитячому закладі оздоровлення та відпочинку з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затверджених Кабінетом Міністрів України, забезпечує його оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним працівників закладу та здійснює контроль за його виконанням; розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей; сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб.
		II. Прикінцеві положення <u>2.</u> Кабінету Міністрів України протягом трьох	затверджена Кабінетом Міністрів України.

	місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону; розробити нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону; привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.	1 Типову програму унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми 2. Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми

відповідно до [Закону України](#) “Про запобігання та протидію домашньому насильству”(буде у груднінова редакція в межах своїх повноважень

суб’єкти виявлення та/або організації соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, - органи державної влади, органи місцевого самоврядування, заклади освіти, охорони здоров’я, соціального захисту населення, інші заклади та установи, зокрема структурні підрозділи районних, районних у мм. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад з питань освіти, охорони здоров’я, соціального захисту населення, здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі тощо, служби у справах дітей, центри соціальних служб, фахівці із соціальної роботи або інші надавачі соціальних послуг, органи Національної поліції, територіальні органи ДСНС та підпорядковані підрозділи, спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правової допомоги, регіональні та місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги, бюро правової допомоги, суди, органи прокуратури, уповноважені органи з питань пробації, інші загальні та спеціалізовані служби підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, відповідно до [Закону України](#) “Про запобігання та протидію домашньому насильству” в межах своїх повноважень

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в [Сімейному](#), [Кримінальному](#) та [Кримінальному процесуальному кодексах України](#), [Кодексі України про адміністративні правопорушення](#), Законах України “Про охорону дитинства”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, “Про Національну поліцію”, “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”, “Про соціальні послуги”, “Про захист суспільної моралі”, “Про протидію торгівлі людьми”.

[Закону України](#) “Про захист персональних даних”; [Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю](#);

26) здійснює повноваження центрального органу в частині виконання обов'язків, які покладаються на Нацсоцслужбу згідно з [Конвенцією про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання, виконання та співробітництво щодо батьківської відповідальності та заходів із захисту дітей](#);

У [Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для організації оздоровлення і відпочинку дітей, які потребують особливої уваги і підтримки, в дитячих оздоровчих таборах державних підприємств “Міжнародний дитячий центр “Артек”, “Український дитячий центр “Молода гвардія” і в дитячих закладах, що містяться в Державному реєстрі майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей](#),

[Сімейного кодексу України](#), [Кодексі України про адміністративні правопорушення](#)

Виявлення та організація першочергових заходів соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

5. Суб'єкти під час виконання своїх професійних чи службових обов'язків забезпечують виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у випадку встановлення або отримання інформації про наявність (у тому числі ймовірно):

1) чинників, що можуть зумовити складні життєві обставини, визначених [пунктом 15](#) частини першої статті 1 Закону України “Про соціальні послуги”, зокрема: часткова або повна втрата дитиною рухової активності, пам'яті; наявність у дитини невиліковної хвороби, хвороби, що потребує тривалого лікування, психічних та поведінкових розладів, зокрема внаслідок вживання психоактивних речовин; інвалідність; бездомність; наявність у дитини поведінкових розладів через розлучення батьків; ухилення батьками або особами, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків з виховання дитини; втрата дитиною соціальних зв'язків; шкода, заподіяна дитині та її сім'ї пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією;

2) жорстокого поводження з дитиною, у тому числі пов'язаного з:

будь-якою формою рабства або практикою, подібною до рабства, зокрема продажем дітей та торгівлею ними, борговою залежністю, примусовою чи обов'язковою працею, включаючи примусове чи обов'язкове вербування дітей для використання їх у збройних конфліктах; вчиненням сексуального насильства стосовно дитини;

{Підпункт 2 пункту 5 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 775 від 28.07.2021](#)}

використанням, вербуванням або пропонуванням дитини для зайняття проституцією, виробництва творів, зображень, кіно- та відеопродукції, комп'ютерних програм, інших предметів порнографічного характеру;

роботою, яка за характером чи умовами виконання може заподіяти шкоду фізичному або психічному здоров'ю дитини;

використанням дитини в жебрацтві, втягненням її в жебрацтво (систематичне випрошування грошей, речей, інших матеріальних цінностей у сторонніх осіб);

втягненням дитини у злочинну діяльність, залученням її до вживання алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин;

діями, що призвели до виникнення обставин, за яких дитина стала очевидцем злочину проти життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи, статевої недоторканності особи;

діяннями (діями або бездіяльністю) домашнього насильства, внаслідок якого дитина постраждала або свідком (очевидцем) якого вона була;

діяннями (діями або бездіяльністю) домашнього насильства, в якому дитина є кривдником;

вчиненням булінгу (цькування) стосовно дитини;

вчиненням булінгу (цькування) дитиною;

3) загрози життю або здоров'ю дитини, у тому числі пов'язаної з:

незабезпеченням дитини належним харчуванням, необхідною медичною допомогою, відповідним для її віку доглядом;

залишенням дитини віком до семи років або дитини у безпорадному стані (хворої, з обмеженням життєдіяльності тощо) в приміщенні, громадському або іншому місці без нагляду осіб, які досягли 14 років;

залишенням дитини віком до десяти років більше ніж на півгодини на вулиці без відповідного для природно-кліматичних умов одягу або без дотримання відповідного для віку температурного режиму;

залишенням дитини під наглядом осіб з наявними ознаками алкогольного чи наркотичного сп'яніння, перебування під дією психоактивних речовин, вираженого психічного розладу;

невідкладним станом батьків дитини, що є прямою загрозою їх життю та здоров'ю або їх оточенню;

обставинами стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф, воєнних дій, збройних конфліктів тощо;

наявною у правоохоронних органів інформацією про можливий та/або підтверджений факт вчинення злочину проти життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи, статевої недоторканності дитини, у тому числі викрадення, торгівлі дітьми.

Факт перебування дитини у складних життєвих обставинах встановлюється за результатами оцінювання її потреб за формою, затвердженою Мінсоцполітики, у разі підтвердження умов чи обставин, що негативно впливають на життя, стан здоров'я, розвиток дитини та призводять до неналежного рівня задоволення її індивідуальних потреб відповідно до віку, статі, стану здоров'я, інвалідності, особливостей розвитку,

життєвого досвіду, родинної, культурної належності та етнічного походження. При цьому оцінювання потреб дитини, яка постраждала від жорстокого поводження, та/або життя і здоров'ю якої загрожує небезпека, у соціальних послугах проводиться після оцінки рівня безпеки такої дитини.

Проведення оцінки рівня безпеки дитини є обов'язковим у разі виявлення умов та обставин, визначених [підпунктами 2](#) та [3](#) цього пункту.

Організація соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

20. Для організації соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці із числа суб'єктів утворюється міждисциплінарна команда за рішенням органу опіки та піклування із визначенням повноважень служби у справах дітей щодо організації діяльності міждисциплінарної команди шляхом формування її персонального складу на підставі пропозицій суб'єктів для забезпечення допомоги кожній конкретній дитині, яка перебуває у складних життєвих обставинах, проведення засідань міждисциплінарної команди.

У разі коли дитина перебуває у складних життєвих обставинах виключно у зв'язку із булінгом (цькуванням), заходи, визначені цим пунктом, вживаються комісією з розгляду випадку булінгу (цькування), утвореною закладом [освіти](#), в якому зафіксовано такий випадок, відповідно до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого МОН.

26. Особливості допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, закладами [освіти](#) полягають у:

ідентифікації проявів, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу, ознак булінгу (цькування), виявлення його випадків, здійсненні невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу та організації діяльності комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) у порядку, затвердженому МОН;

невідкладному з'ясуванні у строк, що не перевищує однієї доби, причин відсутності дитини без завчасного попередження на заняттях/уроках відповідно до їх розкладу у закладі [освіти](#), до якого вона зарахована для здобуття дошкільної, початкової, базової середньої або профільної середньої [освіти](#);

інформуванні, зокрема за допомогою телефонного зв'язку, про дитину, яка не з'явилася на заняттях/уроках відповідно до їх розкладу у закладі [освіти](#), до якого вона зарахована для здобуття дошкільної, початкової, базової середньої або профільної середньої [освіти](#), представника служби у справах дітей за місцем її проживання (перебування) та органів Національної поліції у разі неможливості з'ясувати причини відсутності такої дитини на заняттях/уроках протягом трьох робочих днів;

організації інформаційно-просвітницьких заходів для учасників освітнього процесу з питань запобігання, протидії негативним наслідкам жорстокого поводження з дітьми, залишення дитини в небезпеці;

організації соціально-психологічного супроводу дітей, які постраждали від жорстокого поводження, та їх законних представників, якщо вони не є кривдниками дітей.

28. Працівники закладів [освіти](#), охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, які контактують з дітьми, повинні бути ознайомлені з інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, у тому числі домашнього насильства, експлуатації, найгірших форм дитячої праці, інших проявів жорстокого поводження з дітьми.

Адміністрація підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та господарювання, у штаті яких є працівники, які у своїй роботі контактують з дітьми, організовує початкове та періодичне інформування таких працівників про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження відповідно до плану проведення такого інформування. Початкове інформування обов'язково проводиться під час прийняття на роботу, періодичне - не рідше ніж один раз на рік. Періодичне інформування може проводитись у вигляді індивідуальних і групових занять заочною формою (лекції, семінари, бесіди) та дистанційно (вебінари, онлайн-навчання тощо), у тому числі з використанням технічних засобів навчання. Інформація щодо проведеного початкового та періодичного інформування працівника про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження фіксується в його особовій справі.

План інформування про захист дітей від усіх форм насильства, у якому визначаються теми, періодичність, форми інформування та відповідальні за його проведення особи, затверджується керівником закладу, установи, організації незалежно від форми власності та господарювання, у штаті якого є працівники, які у своїй роботі контактують з дітьми, та переглядається (коригується) у разі потреби.

Інформуванням про захист дітей від усіх форм насильства передбачається надання інформації про види і форми жорстокого поводження з дітьми, насильства стосовно дітей і за участю дітей, ознаки (індикатори) різних форм насильства та жорстокого поводження, порядок взаємодії суб'єктів з метою реагування на такі випадки та організації надання дитині необхідної допомоги, дії та заходи щодо надання дитині екстреної допомоги у зв'язку із загрозою внаслідок насильства її життю та здоров'ю тощо.

{Порядок доповнено пунктом 28 згідно з Постановою КМ [№ 775 від 28.07.2021](#)}

Виявлення та організація першочергових заходів соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

6. Усі звернення і повідомлення стосовно дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, негайно реєструються суб'єктами в [журналі](#) обліку звернень і повідомлень стосовно дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, із зазначенням такої інформації:

дата та час отримання звернення, повідомлення;

форма подачі звернення, повідомлення (усна та (або) письмова, через засоби електронної комунікації);

назва суб'єкта, організації чи прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, яка надіслала звернення, повідомлення, її контактні дані (телефон, у разі наявності електронна адреса);

прізвище, ім'я, по батькові, вік, місце проживання (перебування) дитини, стосовно якої отримано звернення або повідомлення;

стислий зміст звернення, повідомлення;

відмітка про наявність ризиків для життя та здоров'я дитини;

відмітка про наявність факту жорстокого поводження з дитиною, зокрема про вчинення стосовно дитини та/або дитиною домашнього насильства (з конкретизацією його форми: фізичне, сексуальне, психологічне або економічне), про вчинення стосовно дитини сексуального насильства;

{Абзац восьмий пункту 6 в редакції Постанови КМ [№ 775 від 28.07.2021](#)}

відомості про батьків дитини, інших законних представників;

прізвище, ім'я, по батькові працівника, який прийняв звернення, повідомлення, та/або відповідального за роботу із зверненням, повідомленням;

відомості про заходи, вжиті для захисту прав та інтересів дитини;

дата, час та форма надіслання інформації про дитину до інших суб'єктів, їх найменування;

додаткова інформація про дитину та її сім'ю, необхідна для забезпечення її соціального захисту.

Під час прийняття звернення, повідомлення в усній формі першочергово запитується інформація, зазначена у [абзацах п'ятому - восьмому](#) цього пункту.

, [Кодексі України про адміністративні правопорушення](#)

"**Стаття 173⁴**. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, -

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -

тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -

тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу -

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку";